

Evaluering og revidering af “Klinisk basiskursus” for veterinære bachelorstuderende, LIFE, KU

Jakob Willesen

Institut for Mindre Husdyrs Sygdomme, LIFE, Københavns Universitet

Introduktion

På den veterinære bacheloruddannelse er det første klinisk orienterede kursus de studerende møder “Klinisk Basiskursus” (KB). Det er et teoretisk og praktisk kursus der omfatter et særdeles bredt emneområde (medicinske- og kirurgiske lidelser hos såvel produktions- som familiedyr). Kurset bygger ovenpå fysiologiske, biologiske og anatomiske basisfag. Kurset er på $18 \frac{1}{2}$ ECTS og løber over $2 \frac{1}{2}$ undervisningsblokke med start i blok 2. Kurset har været vel modtaget som det første kursus med et klinisk sigte og har som sådan været populært hos de studerende. Hidtil har det dog også været udsat for nogen kritik fra de studerendes side primært rettet imod det teoretiske element. De praktiske øvelser har der været udbredt tilfredshed med inden for alle emneområder, med enkelte kommentarer i form af overlap mellem teoretisk og praktisk undervisning. Desuden har de enkelte undervisere hovedsageligt fået gode evalueringer.

Problemformulering

Kursusansvaret overgik til mig relativt kort tid inden kursusstart. Med kursusansvar fulgte en række administrative opgaver samt afviklingen af en mundtlig eksamen. Derudover skal der inden for de næste 2 år implementeres en ny veterinær studieordning hvori “klinisk basiskursus” skal reorganiseres. Kurset i dets nuværende form afvikles derfor kun i 2009/2010

samt 2010/2011. Med start i blok 1, 2012 afvikles kurset i ny form. Hovedfokus for denne opgave er derfor en evaluering af KB i dets nuværende form. Dette gøres med udgangspunkt i de seneste evalueringer samt kursusbeskrivelsen. Herfra søges primære og sekundære problemstillinger ved kursets beskrivelse, gennemførelse af undervisningen samt eksaminationsformen identificeret.

Kursets indhold og "constructive alignment" (CA) både horisontalt og vertikalt med den øvrige veterinære kliniske undervisningsflade vil ligeledes blive analyseret. Identificerede problemstillinger vil herefter søges inddelt i problemer der kræver umiddelbar aktion, samt problemer hvor en længere tidshorison for løsning er acceptabelt (dvs. næste års kursus). Endelig vil dette sammenholdes med realiserbare muligheder og forslag der ikke på nuværende tidspunkt kan udmøntes. Den teoretiske baggrund for dette vil være Biggs and Tang (2007).

Intended Learning Outcomes (ILO) og praktisk information om nuværende klinisk basiskursus

Kurset skal give den studerende viden om principper for sundhed og sygdom, medicinsk og kirurgisk diagnostik samt undersøgelsesmetodik på enkeltdyrs-niveau (herunder den problemorienterede medicinske journal) og i populationer. Derudover introduceres principper vedrørende "human-animal bonding", redskaber til kommunikation og stresshåndtering, samt management i klinisk smådyrspraksis. Herudover er der en introduktion til førstehjælp og forbindelsesteknikker, og der opnås viden om håndtering og omgang med husdyr, samt principper for basal halthedsdiagnostik. Der opnås autorisationsgivende kompetence i radiografisk teknik, samt praktisk røntgenfotografering. Kurset dækker fagområderne Mindre Husdyr (MH - familiedyr) og Store Husdyr (SH - produktionsdyr og heste).

Viden

- Udvide overblik over principper for basal medicinsk og kirurgisk undersøgelsesmetodik og diagnostik.
- Beskrive funktionen som smådyrspraktiserende dyrlæge.
- Anvende den problemorienterede medicinske journal.
- Beskrive vaccinationsprocedurer i smådyrspraksis.
- Beskrive funktionen som besætningsdyrlæge.

- Identificere basale ortopædiske problemstillinger.
- Udvide overblik over principper for førstehjælp.
- Reflektere over sygeplejes betydning hos dyr

Færdigheder

- Anvende kliniske undersøgelser til vurdering af dyrs sundhedstilstand.
- Håndtere store husdyr og familiedyr.
- Formidle viden på et fagsprog med henblik på at kunne diskutere i, med og om basale kliniske forhold.

Kompetencer

- Bedømme udvalgte kliniske fund og parametre.
- Selvstændigt kunne udføre radiografiske optagelser på en sikker og forsvarlig måde.
- Diskutere etiske aspekter vedr. diagnostiske og terapeutiske indgreb i relation til dyrevelfærd og forbrugerbeskyttelse.

Praktisk kursusinformation

- Kurset afvikles med både forelæsninger, kollokvier og øvelser.
- Der er 180 studerende tilmeldt kurset hvor alle forelæsninger afvikles som auditorieforelæsninger.

Eksamen

- Skriftlig prøve, uden hjælpemidler
- Beskrivelse af eksamen: Den skriftlige auditorie-eksamen 3 uger inde i blok 4: Almen Medicin og kirurgi i Mindre - og Store Husdyr er en 4 timers skriftlig prøve. Der er 1 hovedspørgsmål og 25 multiple choice-spørgsmål indenfor hvert af de to hovedområder. Radiologikurset består af aflevering og godkendelse af en radiografisk rapport på billeddiagnostisk patientmateriale efter de praktiske øvelser.
- Vægtning: Karakteren er en samlet karakter, der fremkommer på følgende måde: Mindre Husdyrs Sygdomme: vægter 50 % Store husdyrs Sygdomme: vægter 50 %
- 7-trinsskala, intern censur

Analyse af nuværende “Klinisk Basiskursus”

Analysen af KB vil primært tage udgangspunkt i evalueringer fra sidste års kursusdeltagere, samt i mindre grad kursusbeskrivelsen.

Evalueringer KB 2008/2009

Evalueringen af kurset i 2008/2009 gav anledning til mange kommentarer. Disse er søgt sammenfattet i hovedpunkter som er angivet nedenfor. Kommentarer der skyldes at evalueringen blev foretaget før afviklingen af de praktiske elementer er ikke medtaget i nedenstående sammenfatning.

- A. Manglende faglig tråd i den teoretiske undervisning
- B. Store niveauforskelle imellem hvad der forventes fra hhv. SH og MH i forhold til at det er et “klinisk basiskursus”
- C. Uoverskueligt og stort curriculum
- D. Overlap i emner (SH og MH)
- E. Stor tilfredshed med praktiske øvelser
- F. Svær/uoverskuelig eksamen

Uddybende kommentarer til punkt A-F

Ad A) Et stort problem er manglende klarificering af ILO’er ved undervisningen. Kursusbeskrivelsen dækker både MH og SH og skal derfor inkludere et bredt fagområde. Samtidig skal kursusbeskrivelsen dække teoretisk og praktiske øvelser samt autorisationsgivende kursuselementer. Dette kan gøre det vanskeligt at overskue kurset ud fra en kursusbeskrivelse alene.

Samtidig har der manglet en mere overskuelig struktur i forelæsningerne, der har været uhensigtsmæssigt placeret med alternerende MH og SH forelæsninger fremfor en blokplacering af de to hovedfagområder.

Grundlæggende er det svært at forene de to hovedområder, SH og MH, både af faglige og praktiske grunde. Koordineringen af et så bredt kursus hvor forelæsere dels har meget spredt baggrund og dels er placeret på forskellige lokaliteter, giver en stor udfordring mht. at give ensartet undervisning. Samtidig er der grundlæggende forskellige vinkler imellem de to hovedområder, SH og MH, der, når undervisningen er placeret i to parallelt løbende spor, giver anledning til forvirring hos de studerende.

Ad B) Der har traditionelt været en overordnet kursusansvarlig på kurset fra fagområde MH, samt en kontaktperson indenfor fagområdet SH.

Den kursusansvarlige har en koordinerede funktion ift. undervisere på MH, samt til SH’s kontaktperson. Der har ikke været en overordnet vurdering imellem de to områder eller skabelon for indholdet og dermed niveauet af undervisningen.

Ad C) Curriculum dækker hhv. MH og SH og der er generel “pensumtrængsel”. Et element i dette, og en mulig årsag, er brugen af specialister som undervisere i de enkelte forelæsninger (særligt MH), fremfor en eller få gennemgående forelæsere der dækker flere emner. Hver enkelt underviser har stillet pensum inden for eget fagområde, hvilket har medvirket til fragmenteringen og en høj grad af mangel på CA mellem kursusbeskrivelse, pensum og forelæsninger. Eksterne undervisere (udenfor universitetsstrukturen) har ydermere bidraget til dette.

Derudover er der et generelt problem med at finde egnet pensum til “det basale”, idet faglitteraturen generelt sigter efter specialistniveau (kandidatniveau) fremfor et bachelorniveau hvor veterinær-bachelorer ikke er normalt “slutprodukt”. Litteratur med sigte på at afslutte efter bachelordelen er derfor en udtalt mangelvare.

Ad D) Der har været enkelte fagområder med stort overlap SH og MH imellem. Dette har været særligt tydeligt ved fortløbende forelæsninger (fx mandag og tirsdag) hvor samme emne har været forelæst på hhv. MH og SH. Da det er et basalt niveau har de store forskelle mellem MH og SH ikke været tydelige nok til at retfærdiggøre at enkelte emner dækkes af både MH og SH fagområderne.

Ad E) De praktiske øvelser i akutmedicin der er indlagt i dette kursus, udgør en god Teaching Learning Activity (TLA) for delelementerne af den teoretiske undervisning, der også omhandler akutmedicin. Dette giver således en god alignment både horisontalt i kurset (hvor det praktiske understøtter det teoretiske), samt vertikalt i den kliniske undervisningsflade, hvor KB understøtter faget “emergency and critical care”. Det praktiske kursus i radiografi og strålebehandling har været særlig godt evalueret og er i sin hele struktur med god alignment. ILO er tydeligt defineret (autorisation til brug af røntgenanlæg i praksis), der er et tydeligt formål med kurset, og indhold er velstruktureret med en afvekslende teori og TLA i form af “hands-on”-røntgenoptagelser. Evalueringen er formativ (dog også godkendt - ikke godkendt) med aflevering af en rapport.

Ad F) Det at eksamen opfattes som overskuelig afspejler formentlig den generelle opfattelse af kurset med manglende tråd, pensumtrængsel og at det er de studerendes første kontakt med et nyt fagområde (kliniske fag frem for grundfag). Eksamineringen er skriftlig med en kombination af es-

say/MCQ spørgsmål, der har været af svingende kvalitet i både opgaveformulering samt sværhedsgraden. Dette skal igen formentlig ses som en afspejling af, at det er de enkelte undervisere, der stiller MCQ inden for eget fagområde, dog med kursusansvarlig med en samlende funktion.

Kursusbeskrivelse af “Klinik Basiskursus”

Kursusbeskrivelsen er generelt lang og dækker et bredt stofområde (teoretisk samt praktisk). Den praktiske del mangler uddybende læringsmål, særligt for områderne håndtering, sygepleje og førstehjælp. Netop beskrivelse af læringsmål for kurset er afgørende for at sikre alignment med efterfølgende kurser indenfor de kliniske fag (på kandidatdelen). KB-kurset har ikke udarbejdet specifikke fagområder der undervises i, men opgiver et pensum på traditionel vis med bøger, kapitler og sider, hvor andre kurser til sammenligning i år har udarbejdet læringsmål for hvert enkelt kursus og fagområde der dækkes. Dette åbner for at de studerende selv skal tage ansvar for at søge relevant litteratur.

Eksamensformen er summativ for den teoretiske del (med essay og MCQ spørgsmål). Denne eksamensform er ikke i alignment med den praktiske undervisning, hvor en mere formativ eksaminering/vurdering ville være mere hensigtsmæssig. På nuværende tidspunkt vurderes den praktiske undervisning alene ved en 80 % tilstedeværelse (der forudsættes for at de studerende kan gå til eksamen). Den autorisationsgivende radiologiundervisning vurderes med en rapport der ligeledes er summativ (bestået/ikke bestået), hvor selve eksamen dog er praktisk og i god alignment med såvel den teoretiske som den praktiske undervisning.

Konklusioner og aktioner

Konklusioner og aktioner er i hovedsagen baseret på de uddybende punkter Ad A-Ad F (se ovenfor).

Konklusioner

Ad A) En løsning på den manglende røde tråd er at separere de to hovedområder (SH og MH), enten i selvstændige kurser eller i den form de afvikles i. Dette ville gøre at en mere sammenhængende undervisning kan gives, fremfor to parallelle undervisningsforløb hvor overlap kan forekomme.

Ad B) Tættere koordinering mellem undervisere. Etablere en fælles platform/struktur for undervisningen. Dette vil sikre et mere ensartet niveau.

Ad C) Der er et problem med “pensumtrængsel”. Dette kan dog ikke løses 100 %. En opsplitning af kurset, samt etablering af læringsmål for kurset vurderes dog at kunne bedre problemet.

Ad D) Problem med overlap indenfor enkelte områder af pensum (SH og MH).

Ad E) Der er ingen grund til at ændre på de praktiske øvelser og praktisk teoretisk undervisning.

Ad F) Eksamen kan med fordel afvikles som to del-eksaminer placeret efter hver undervisningsblok. Dette giver en øget overskuelighed. Ulempen ved dette er at de praktiske øvelser ikke kan danne grundlag for og indgå i den første del-eksamen. Dette må der tages højde for ved udarbejdelsen af eksamen i MH efter blok 2. Selve eksamensformen vurderes som en relevant måde at eksaminere de studerende i det teoretiske stof.

Aktioner

Aktioner er prioriteret efter vigtighed samt praktisk mulige forhold på kort og langt sigt.

Aktioner på kort sigt

Ad A) Undervisningen planlægges så den afvikles i to blokke hvor MH afvikles først, derefter SH.

Ad B) Der er udarbejdet et paradigme for undervisningen, som er rundsendt til alle undervisere, hvori struktur for undervisningen er beskrevet. Undervisningsmateriale indenfor beslægtede områder deles mellem relevante undervisere (via kursusansvarlig) således at der opnås alignment i niveauet for undervisning og overlap imellem områder minimeres (jf. punkt D). I dette paradigme er der også indarbejdet forskellige TLA'er såsom interaktive cases. Netop cases er meget egnede som TLA'er, idet de er meget virkelighedsnære og præcis det de studerende efterlyser på dette tidspunkt i deres studieforløb.

Ad C) Ingen aktioner på kort sigt. Princippet med pensumangivelse bibeholdes og pensum er i årets kursus uændret. Dog er der til undervisere angivet en lærebog, hvorfra de kan vælge deres pensum. Dermed reduceres udgifter til bøger markant. Denne lærebog udvælges af kursusansvarlig.

Ad F) Det veterinære studienævn ansøges om en opsplitting/afvikling af eksamen i to del-eksaminer. Dette gøres med baggrund i evalueringer fra studerende og undervisere. Eksamensformen (essay + MCQ) bibeholdes.

Aktioner på langt sigt

Ad A) På langt sigt søges kurset opsplittet i to separate kurser MH og SH. Dette kan ske med opstarten af en ny studieordning og forslag til ny kursusbeskrivelse er udarbejdet.

Ad B) Løses på kort sigt

Ad C) Indarbejdelse af læringsmål vil gennemføres inden næste kursus i 2010/2011. Dette vil ske uanset evalueringer fra dette års kursus. Men effekten af dette års ændringer i afviklingen af undervisning (SH og MH i to blokke) vil forhåbentlig kunne ses i evalueringen fra de studerendes efter kurset i år. Erfaringer herfra vil indgå i videre forløb.

Ad E) Strukturen af den praktiske undervisning skal ikke ændres. Derimod kan placeringen af undervisningen ændres således at den afvikles i forbindelse med den praktiske undervisning i et andet kursus med et stort praktisk element. Dermed kan der også bedre skabes en alignment imellem læringsmål, praktisk undervisning og evalueringsformen, der så kan samles i en praktisk eksamen.

Ad F) Problemet med eksamen løses automatisk ved opsplitting af kurset i to dele (MH og SH).

All contributions to this volume can be found at:

http://www.ind.ku.dk/publikationer/up_projekter/2009-2-1/

The bibliography can be found at:

http://www.ind.ku.dk/publikationer/up_projekter/kapitler/2009_vol2_nr1_bibliography.pdf/